

in simpliciter perfecto, ut supra cap. xxviii. ostensum est. Quod autem cognoscitur in communitantur, non perfecte cognoscitur: ignorantur enim ea quae sunt praecipua illius rei, scilicet ultima perfectiones, quibus perficitur proprium esse ejus: unde tali cognitione magis cognoscitur res in potentia quam in actu. Si igitur Deus cognoscendo essentiam suam, cognoscit omnia in universali, oportet etiam quod propriam habeat cognitionem de rebus.

5. Adhuc. Quicumque cognoscit naturam aliquam, cognoscit per se accidentia illius naturae. Per se autem accidentia entis, in quantum est ens, sunt unum, & multa, ut probatur in IV. Metaph. text. comm. III. & IV. Deus igitur si cognoscendo essentiam, sive naturam, cognoscit in universali naturam entis, sequitur quod cognoscat multitudinem. Multitudo autem sine distinctione intelligi non potest. Intelligit igitur res prout sunt ab invicem distinctae.

6. Amplius. Quicumque cognoscit perfecte aliquam naturam universalem, cognoscit modum quo natura illa potest haberi; sicut qui cognoscit albedinem, scit quod recipit magis & minus. Sed ex diverso modo existendi constituuntur diversi gradus entium. Si igitur Deus cognoscendo se, cognoscit naturam universalem entis, non autem imperfecte, quia ab eo omnis imperfectio longe est, ut supra cap. xxviii. probatum est; oportet quod cognoscat omnes gradus entium; & sic de rebus aliis a se, habebit propriam cognitionem.

7. Praeterea. Quicumque cognoscit perfecte aliquid, cognoscit omnia quae sunt in illo. Sed Deus cognoscit se ipsum perfecte. Ergo cognoscit omnia quae sunt in ipso secundum potentiam activam. Sed omnia secundum proprias formas sunt in ipso secundum potentiam activam, quum ipse sit omnis entis principium. Ipse igitur habet cognitionem propriam de omnibus rebus.

8. Adhuc. Quicumque scit aliquam naturam, scit an illa natura sit communicabilis: non enim animalis naturam sciret perfecte, qui nesciret illam pluribus communicabilem esse. Divina autem natura communicabilis est per similitudinem. Scit ergo Deus quot modis ejus essentiae aliquid simile esse potest. Sed ex hoc sunt diversitates formarum, quia divinam essentiam res diversimode imitantur: unde Philosophus formam naturalem divinum quoddam nominat, I. Physic. text. comm. x. Deus igitur de rebus habet cognitionem secundum proprias formas.

9. Praeterea. Apud homines, & alios cognoscentes habetur cognitio de rebus prout in sua multitudinem ab invicem sunt distinctae. Si igitur Deus res in sua distinctione non cognoscit, sequitur eum insipientissimum esse, secundum illos qui ponebant Deum non cognoscere lucem, quam omnes cognoscunt; quod pro inconvenienu habet Philosophus in I. de Anima, text. com. lxxx. & in III. Metaphys. com. xv.

Hoc etiam auctoritate Scripturae canonicae edocemur: dicitur namque Geneseos 1. 31. *Vidit Deus cuncta quae fecerat, & erant valde bona*: & ad Hebr. 11. 13. *Non est ulla creatura invisibilis in conspectu ejus, omnia autem nuda & aperta sunt oculis ejus.*

CAPUT LI.

Rationes ad inquirendum, qualiter multitudo intellectuum sit in intellectu divino.

SED ne multitudo intellectuum in intellectum divinum compositionem inducat, investigan-

mus est modus quo ista intellecta sunt multa. Non autem haec multitudo sic intelligi potest, quasi multa intellecta habeant esse distinctum in Deo: ista enim intellecta aut essent idem quod essentia divina, & sic in essentia Dei poneretur aliqua multitudo, quod supra cap. xxxi. multipliciter est remotum; aut essent superaddita essentiae divinae, & sic esset in Deo aliquid accidens, quod supra c. xxxiii. impossibile esse ostendimus.

2. Nec iterum potest poni hujusmodi formas intelligibiles per se existere, quod Plato praedicta inconvenientia vitans, videtur posuisse introducendo ideas. Nam formae rerum naturalium sine materia existere non possunt, cum nec sine materia intelligantur: quod etiam si poneretur, nec hoc sufficeret ad ponendum Deum intelligere multitudinem: nam cum formae praedictae sint extra Dei essentiam, si sine his Deus multitudinem rerum intelligere non posset, quod ad perfectionem sui intellectus requiritur, sequeretur quod sua perfectio in intelligendo, ab alio dependeret, & per consequens in essendo, cum suum esse sit suum intelligere, cujus contrarium supra cap. xl. ostensum est.

3. Item. Dum omne quod est praeter essentiam suam, sit causarum ab eo, ut infra, II. Lib. c. xv. ostenditur, necesse est, si formae praedictae extra Deum sunt, ab eo causarum esse. Ipse autem est causa rerum per intellectum, ut infra, II. Lib. c. xxxiii. & xxiv. ostenditur. Ergo Deum intelligere hujusmodi intelligibilia, praexigitur ordine naturae ad hoc quod hujusmodi intelligibilia sint. Non igitur per hoc Deus intelligit multitudinem quod intelligibilia multa per se existunt extra eum.

4. Adhuc. Intelligibile in actu, est intellectus in actu, sicut & sensibile est sensus in actu; secundum vero quod intelligibile ab intellectu distinguitur, est utrumque in potentia, sicut & in sensu patet: neque enim visus est videns actu, neque visibile videtur actu, nisi cum visus informatur visibili specie, ut sic ex visibili, & visu unum fiat. Si igitur intelligibilia Dei sunt extra intellectum ipsius, sequitur quod intellectus suus sit in potentia, & similiter intelligibilia illius; & sic indigebit aliquo reducente in actu; quod est impossibile, nam hoc esset eo prius.

5. Praeterea. Intellectum oportet esse in intelligente. Non igitur sufficit ponere formas rerum per se existentes extra intellectum divinum, ad hoc ut Deus multitudinem rerum intelligat, sed oportet quod sint in ipso intellectu divino.

CAPUT LII.

Rationes quod hujusmodi multitudo intelligibilium non est in intellectu divino.

EX eisdem etiam rationibus apparet quod non potest poni, quod multitudo intelligibilium praedictorum sit in aliquo alio intellectu praeter divinum, vel animae, vel Angeli, sive intelligentiae.

1. Nam sic intellectus divinus quantum ad aliquam suam operationem dependeret ab aliquo posteriori intellectu; quod etiam est impossibile: sicut enim res in se subsistentes a Deo sunt, ita & quae in rebus sunt. Unde & ad esse praedictorum intelligibilium in aliquo posteriorum intellectuum, praexigitur intelligere divinum, per quod Deus est causa.

2. Sequitur etiam intellectum divinum esse in potentia, quum sua intelligibilia non sunt ei conjuncta. Sicut etiam unicuique est proprium esse, ita &

CAPUT LIV.

Quomodo divina essentia una existens sit propria similitudo, & ratio omnium intelligibilium.

SED rursus difficile, vel impossibile alicui videri potest quod unum & idem simplex, ut divina essentia, sit propria ratio, sive similitudo diversorum. Nam cum diversarum rerum sit distinctio ratione propriarum formarum, quod alicui secundum propriam formam simile fuerit, alteri necesse est ut dissimile inveniat: secundum vero quod diversa aliquid commune habent, nihil prohibet ea unam similitudinem habere, sicut homo, & asinus, in quantum sunt animalia: ex quo sequitur quod Deus de rebus propriam cognitionem non habeat, sed communem. Nam secundum modum, quo similitudo cogniti est in cognoscente, sequitur cognitionis operatio; sicut & calefactio secundum modum caloris: similitudo enim cogniti in cognoscente est, sicut forma qua agitur. Oportet igitur, si Deus de pluribus propriam cognitionem habet, quod ipse sit propria ratio singulorum: quod qualiter sit, investigandum est. Ut enim Philosophus dicit in VIII. Metaphys. text. com. x. formae, & definitiones rerum, quae eas signant, sunt similes numeris: nam in numeris una unitate addita, vel subtracta, species numeri variatur, ut patet in binario, & ternario: similiter autem est in definitionibus: nam una differentia addita, vel subtracta, variat speciem: substantia enim sensibilis, absque rationali, aut irrationali addito, specie differt. In his autem quae in se multa continent, non sic se habet intellectus ut natura: nam ea quae ad esse alicujus rei conjuncta requiruntur, illius rei natura divisa esse non patitur: non enim remanebit animalis natura, si a corpore anima subtrahatur. Intellectus vero ea quae sunt in esse conjuncta, interdum disjunctim accipere potest; quando unum eorum in alterius rationem non cadit: & propter hoc in ternario considerare potest binarium tantum, & in animali rationali id quod est sensibile tantum. Unde intellectus id quod plura complectitur, potest accipere ut propriam rationem plurimorum, apprehendendo aliqua illorum absque aliis. Potest enim accipere denarium ut propriam rationem novenarii, una unitate subtracta, & simpliciter ut propriam rationem singulorum numerorum infra inclusorum; similiter etiam & in homine accipere posset proprium exemplar animalis irrationalis, in quantum hujusmodi, & singularum specierum ejus, nisi aliquas differentias adderet positivas. Propter hoc quidam Philosophus, Clemens nomine, ut refert Dionysius v. de divin. Nomin. dixit, quod nobiliora in entibus sunt minus nobilium exemplaria. Divina autem essentia in se nobilitates omnium entium comprehendit, non quidem per modum compositionis, sed per modum perfectionis, ut supra ostensum est. Forma autem omnis tam propria, quam communis secundum illud quod aliquid ponit, perfectio quaedam est; non autem imperfectioem includit, nisi secundum quod deficit a vero esse. Intellectus igitur divinus id quod est proprium uniusque in essentia sua, comprehendere potest, intelligendo in quo ejus essentia imitetur, & intelligendo in quo a sua perfectione deficit unumquodque; utpote intelligendo essentiam suam ut imitabilem per modum vitae, & non cognitionis; accipit propriam formam plantae; si vero ut imitabilem per modum cog-

& propria operatio. Non igitur esse potest ut per hoc quod aliquis intellectus ad operandum disponatur, alius operationem intellectualem exequatur; sed ipsemet intellectus apud quem dispositio invenitur; sicut unumquodque est per essentiam suam, non per essentiam alterius. Per hoc igitur quod intelligibilia multa sunt apud aliquem secundorum intellectuum, non poterit esse quod intellectus primus multitudinem cognoscat.

CAPUT LIII.

Quomodo multitudo intellectuum sit in Deo.

Premissa autem dubitatio faciliter solvi potest, si diligenter inspiciatur qualiter res intellecta in intellectu existant. Et ut ab intellectu nostro ad divini intellectus cognitionem, prout est possibile, procedamus, considerandum est in actu, quod exterior intellecta a nobis, in intellectu nostro non existit secundum propriam naturam; sed oportet quod species ejus sit in intellectu nostro, per quam fit intellectus in actu: existens autem in actu, per hujusmodi speciem, sicut per propriam formam, intelligit rem ipsam; non autem ita quod ipsum intelligere sit actio transiens in rem intellectam, sicut calefactio transit in calefactum; sed manet in ipso intelligente, & habet relationem ad rem quae intelligitur, ex eo quod species praedicta, quae est principium intellectualis operationis, ut forma, est similitudo illius.

Ulterius autem considerandum est, quod intellectus per speciem rei formatus intelligendo format in se ipso quamdam intentionem rei intellectae, quae est ratio ipsius, quam significat definitio. Et hoc quidem necessarium est, eo quod intellectus intelligit indifferenter rem absentem, & praesentem, in quo cum intellectu imaginatio convenit; sed intellectus hoc amplius habet quod etiam intelligit rem ut separatam a conditionibus materialibus, sine quibus in rerum natura non existit: & hoc non posset esse, nisi intellectus intentionem sibi praedictam formaret. Haec autem intentio intellecta, quum sit quasi terminus intelligibilis operationis, est aliud a specie intelligibili, quae facit intellectum in actu: quam oportet considerari ut intelligibilis operationis principium, licet utrumque sit rei intellectae similitudo. Per hoc enim quod species intelligibilis, quae est forma intellectus, & intelligendi principium, est similitudo rei exterioris; sequitur quod intellectus intentionem formet illi rei similem: quia quale est unumquodque, talia operatur: & ex hoc quod intentio intellecta est similis alicui rei, sequitur quod intellectus formando hujusmodi intentionem, rem illam intelligat. Intellectus autem divinus nulla alia specie intelligit quam essentia sua, ut supra (cap. xlvi.) ostensum est, sed tamen essentia sua est similitudo omnium rerum. Per hoc ergo sequitur quod conceptio intellectus divini prout semetipsum intelligit, quae est Verbum ipsius, non solum sit similitudo ipsius Dei intellecti, sed etiam omnium, quorum est divina essentia similitudo. Sic igitur per unam speciem intelligibilem, quae est divina essentia, & per unam intentionem intellectam, quae est Verbum divinum, multa possunt a Deo intelligi.

nitiois, & non intellectus, propriam formam animalis, & sic de aliis.

Sic igitur patet quod essentia divina, in quantum est absolute perfecta, potest accipi ut propria ratio singulorum: unde per eam Deus propriam cognitionem de omnibus habere potest. Quia vero propria ratio unius distinguitur à propria ratione alterius, distinctio autem est pluralitatis principium; oportet in intellectu divino distinctionem quamdam, & pluralitatem rationum intellectarum, considerare, secundum quod id quod est in intellectu divino, est propria ratio diversorum. Unde cum hoc sit, secundum quod Deus intelligit proprium respectum assimilationis, quam habet unaquæque creatura ad ipsum, relinquatur quod rationes rerum, in intellectu divino non sunt plures, vel distinctæ, nisi secundum quod Deus cognoscit res pluribus, & diversis modis esse similes sibi. Et secundum hoc Augustinus dicit (Lib. LXXXIII. Qq. quæst. XLVI.) quod Deus alia ratione fecit hominem, & alia equum; & rationes rerum pluraliter in mente divina esse dicit. In quo etiam salvatur aequaliter Platonis opinio ponentis ideas secundum quas formantur omnia quæ in rebus materialibus existunt.

CAPUT LV.

Quod Deus omnia simul intelligit.

EX his autem ulterius apparet quod Deus omnia simul intelligit.

1. Intellectus enim noster simul actu multa intelligere non potest: quia cum intellectus in actu, sit intellectum actu; si plura simul actu intelligeret, sequeretur quod intellectus simul esset plura secundum genus unum; quod est impossibile. Dico autem secundum unum genus: quia nihil prohibet idem subjectum informari diversis formis diversorum generum; sicut idem corpus est figuratum, & coloratum. Species autem intelligibiles, quibus intellectus formatur ad hoc quod ipsa sint intellecta in actu, omnes sunt unius generis, habent enim unam rationem essendi secundum esse intelligibile, licet res quarum sunt species, in unam essendi non conveniant rationem: unde nec contrariæ sunt per contrarietatem rerum quæ sunt extra animam. Et inde est quod quando aliqua multa accipiuntur quocumque modo unita, simul intelliguntur; simul enim intelligitur totum continuum, non partem post partem; & similiter simul intelligitur propositio, non prius subjectum, & postea prædicatum: quia secundum unam totius speciem omnes partes comprehendit. Ex his igitur accipere possumus, quod quæcumque plura una specie cognoscuntur, simul possunt intelligi. Omnia autem quæ Deus cognoscit, una specie cognoscit, quæ est sua essentia, ut ex dictis patet. Omnia igitur simul intelligere potest.

2. Item. Vis cognoscitiva non cognoscit aliquid actu, nisi adsit intentio; unde & phantasmata in organo conservata, interdum non actu imaginamur, quia intentio non refertur ad ea: appetitus enim alias potentias in actum movet in agentibus per voluntatem. Multa igitur ad quæ simul intentio non fertur, non simul intuemur; quæ autem oportet sub una & eadem intentione cadere, oportet simul esse intellecta: qui enim comparisonem duorum considerat, intentionem ad utrumque dirigit, & simul intuetur utrumque. Omnia autem quæ sunt in divina scientia, sub una intentione necesse est cadere: intendit enim

Deus suam essentiam perfecte videre, quod est videre ipsam secundum totam virtutem suam, sub qua omnia concluduntur. Deus igitur videndo essentiam suam, simul omnia intuetur.

3. Amplius. Intellectus successive multa considerantis impossibile est esse unam tantum operationem: cum enim operationes secundum objecta differant, oportebit diversam esse operationem intellectus, qua considerabatur primum, & qua considerabatur secundum. Intellectus autem divini est una operatio, quæ est sua essentia, ut supra (cap. XLV.) probatum est. Non igitur successive, sed simul omnia sua cognita considerat.

4. Adhuc. Successio sine tempore intelligi non potest, nec tempus sine motu; cum tempus sit numerus motus secundum prius & posterius. In Deo autem impossibile est esse motum aliquem, ut ex supradictis (cap. XVII) haberi potest. Nulla igitur in consideratione divina successio cadit; & sic omnia quæ cognoscit, simul considerat.

5. Item. Intelligere Dei est ipsum suum esse, ut ex supradictis (cap. XV.) patet. In esse autem divino non est prius & posterius, sed est totum simul. ut supra (cap. XLV.) ostensum est. Igitur nec consideratio Dei habet prius & posterius, sed omnia simul intelligit.

6. Præterea. Omnis intellectus intelligens unum post aliud, quandoque est intelligens in potentia, & quandoque in actu: dum enim intelligit primam in actu, intelligit secundum in potentia. Intellectus autem divinus nunquam est in potentia, sed est semper in actu intelligens. Non igitur intelligit res successive, sed omnia simul intelligit.

Huic autem veritati testimonium Sacra Scriptura affert: dicitur enim Jacobi I. 17. *Apud Deum non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio.*

CAPUT LVI.

Quod in Deo non est habitualis cognitio.

I. Part. quæst. XIV. art. 1. ad 1.

EX hoc autem apparet quod in Deo non est habitualis cognitio.

1. In quibuscumque enim est habitualis cognitio, non simul omnia cognoscuntur; sed quedam cognoscuntur actu, & alia cognoscuntur habitu. Deus autem simul actu omnia intelligit: ut probatum est. Non est igitur in eo habitualis cognitio.

2. Præterea. Habens habitum, & non considerans, est quodammodo in potentia, aliter ramen quam ante intelligeret. Ostensum est autem (cap. præc.) quod intellectus divinus nullo modo est in potentia. Nullo igitur modo est in se ipso habitualis cognitio.

3. Amplius. Omnis intellectus habitualiter cognoscens aliquid, est aliud ejus essentia quam sua operatio intellectualis, quæ est ipsa consideratio: intellectui enim habitualiter cognoscenti deest sua operatio; non autem ejus essentia deesse ei potest. In Deo autem sua essentia est sua operatio, ut supra cap. XLV. ostensum est. Non est igitur in ejus intellectu habitualis cognitio.

4. Item Intellectus habitualiter tantum cognoscens, non est in sua ultima perfectione: unde nec felicitas, quæ est optimum, ponitur secundum habitum, sed secundum actum. Si igitur Deus est habitualiter cognoscens per suam substantiam, secundum

dum suam substantiam consideratus, non erit universaliter perfectus: cuius contrarium ostensum est supra (cap. XXVIII.)

5. Amplius. Ostensum est cap. XLVI. quod ipse Deus est intelligens per essentiam suam, non autem per aliquas species intelligibiles essentialiter superadditas. Omnis autem intellectus in habitu per aliquas species intelligit: nam habitus vel est habitatio quædam ad recipiendum species intelligibiles, quibus actu fiat intelligens, vel est ordinata aggregatio ipsarum specierum existentium in intellectu, non secundum completum actum, sed medio modo inter potentiam & actum. Non est igitur in Deo habitualis scientia.

6. Præterea. Habitus quædam qualitas est. Deo autem non potest nec qualitas, nec aliquid accidens accidere, ut supra cap. XXI. probatum est. Non igitur Deo competit habitualis cognitio.

Quia vero dispositio qua quis est habitu tantum considerans, aut volens, aut agens, assimilatur dispositioni dormientis, hinc est quod David, ut habituales dispositionem à Deo removeret, dicit (Psal. cxx. 4.) *Ecce non dormitabit, neque dormiet qui custodit Israel.* Hinc etiam est quod Eccli. XXI. 28. dicitur: *Oculi Domini multo plus sunt lucidiores super Solem: nam Sol semper est in actu lucendi.*

CAPUT LVII.

Quod cognitio Dei non est discursiva.

I. Part. quæst. XIV. art. 7.

EX hoc autem ulterius habetur quod divina consideratio non est ratiocinativa, vel discursiva.

1. Tunc enim ratiocinativa est nostra consideratio, quando ab uno considerato in aliud transitus sicut syllogizando à principiis in conclusiones: non enim ex hoc aliquis ratiocinatur, vel discurret, quod inspicit qualiter conclusio ex præmissis sequatur, simul utrumque considerans: hoc enim contingit non argumentando, sed argumenta judicando; sicut nec cognitio materialis est ex hoc quod materialia dijudicat. Ostensum est autem (cap. LV.) quod Deus non considerat unum post aliud quasi successive, sed simul omnia. Non ergo cognitio ejus est ratiocinativa, vel discursiva, quamvis omnium discursum, & ratiocinationem cognoscat.

2. Item. Omnis ratiocinans alia consideratione intuetur principia, & alia conclusionem: non enim oporteret consideratis principiis ad conclusionem procedere, si ex hoc ipso quod principia considerantur, conclusiones etiam considerarentur. Deus autem cognoscit omnia operatione una, quæ est sua essentia, ut supra cap. LV. probatum est. Non est igitur sua cognitio ratiocinativa.

3. Præterea. Omnis ratiocinativa cognitio habet aliquid de potentia, & aliquid de actu, nam conclusiones in principiis sunt in potentia. In divino autem intellectu potentia non habet locum, ut supra (cap. XVI.) ostensum est. Non est igitur ejus intellectus discursivus.

4. Amplius. In omni scientia discursiva oportet aliquid esse causatum, nam principia sunt quodammodo causa efficiens conclusionis: unde & demonstratio dicitur syllogismus faciens scire. In divina autem scientia nihil causatum potest esse, cum ipsa Dei scientia sit ipse Deus ut ex superioribus cap. XLV. patet. Dei igitur scientia non potest esse discursiva.

5. Adhuc. Ea quæ naturaliter cognoscuntur, absque ratiocinatione nobis sunt nota, sicut de primis principiis patet. Sed in Deo non potest esse cognitio nisi naturalis, immo nisi essentialis: sua enim scientia est sua essentia, ut supra (cap. XLV.) ostensum est. Dei igitur cognitio non est ratiocinativa.

6. Præterea. Omnem motum necesse est reduci in primum movens, quod est movens tantum, & non motum. Illud igitur à quo est prima origo motus, oportet omnino esse movens, & non motum. Hoc autem est intellectus divinus: ut supra cap. XXXI. ostensum est. Oportet igitur intellectum divinum omnino esse moventem, non motum. Ratiocinatio autem est quidam motus intellectus transeuntis ab uno in aliud. Non est igitur divinus intellectus ratiocinativus.

7. Item. Quod est supremum in nobis, est inferius eo quod est in Deo: nam inferius non attingit superius nisi in suo summo. Supremum autem in nostra cognitione non est ratio, sed intellectus, qui est rationis origo. Dei igitur cognitio non est ratiocinativa, sed intellectualis tantum.

8. Amplius. A Deo omnis defectus removendus est, eo quod ipse est simpliciter perfectus, ut supra cap. XXVIII. ostensum est. Sed ex imperfectione in intellectualis naturæ provenit ratiocinativa cognitio: nam quod per aliud cognoscitur, minus est notum eo quod per se cognoscitur: nec ad id quod per aliud esset notum, natura cognoscentis sufficit sine eo per quod fit notum: in cognitione autem ratiocinativa fit aliquid notum per aliud; quod autem intellectualiter cognoscitur, per se est notum, & ad ipsum cognoscendum natura cognoscentis sufficit absque exteriori medio: unde manifestum est quod defectus quidam intellectus est ratiocinatio. Divina igitur scientia non est ratiocinativa.

9. Adhuc. Absque rationis discursu comprehenduntur ea quorum species sunt in cognoscente: non enim visus discurret ad lapidem cognoscendum, cuius similitudo in visu est. Divina autem essentia est omnium similitudo, ut supra (cap. LIV.) probatum est. Non igitur procedit ad aliquid cognoscendum per rationis discursum.

Patet etiam solutio eorum qui discursum in divinam scientiam inducere videntur: tum ex hoc quod per essentiam suam alia novit, quod quidem ostensum est non fieri discursive, cum ejus essentia se habeat ad alia non sicut principium ad conclusiones, sed sicut species ad res cognitatas: tum ex hoc quod inconveniens forte aliquibus videretur, si Deus syllogizare non posset: habet enim syllogizandi scientiam tamquam judicans, & non syllogizando discurrens.

Huic autem veritati rationibus probatæ etiam Sacra Scriptura testimonium perhibet: dicitur enim Hebr. IV. 13. *Omnia nuda & aperta sunt oculis ejus.* Quæ enim ratiocinando scimus, non sunt secundum se nobis nuda & aperta; sed ratione aperiuntur, & nudantur.

CAPUT LVIII.

Quod Deus non intelligit componendo, & dividendo.

I. Part. quæst. XIV. art. 14.

PER eadem etiam ostendi potest quod intellectus divinus non intelligit per modum intellectus componentis, & dividens.

1. Cognoscit enim omnia cognoscendo essentiam suam.